

## **Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (iz 1979.)**

**Usvojena i spremna za potpisivanje, ratifikaciju i primjenu od strane Generalne Skupštine rezolucijom 34/180 od 18 Decembra 1979.**

**Stupanje na snagu: 3 Septembar 1981. u skladu sa članom 27(1)**

*Prevod : OHCHR*

### **Države potpisnice u ovoj Konvenciji,**

*Konstatujući* da Povelja Ujedinjenih nacija reafirmaže vjeru u osnovna ljudska prava, u dostojanstvo i vrijednost ljudskog bića, kao i u jednaka prava muškaraca i žena,

*konstatujući* da Univerzalna Deklaracija o ljudskim pravima potvrđuje princip nedopustivosti diskriminacije i da proglašava da su sva ljudska bića rođena slobodna i jednaka u pogledu dostojanstva i prava i da svakom pripadaju sva prava i slobode koje su sadržane u njoj, bez pravljenja razlike, uključujući i razlike po osnovu pola,

*konstatujući* da države potpisnice Među-Konvencija o ljudskim pravima imaju obavezu da obezbede jednakopravno pravo muškaraca i žena u pogledu uživanja svih ekonom-skih, socijalnih, kulturnih, građanskih i političkih prava, imajući u vidu Međunarodne Konvencije zaključene pod pokroviteljstvom Ujedinjenih Nacija i specijalizovanih agencija koje promovišu jednakost prava muškaraca i žena,

*zabrinute*, međutim, da uprkos ovim raznim instrumentima raširena diskriminacija žena i dalje postoji,

*podsjećajući* da diskriminacija žena krši principe jednakosti prava i poštovanja ljudskog dostojanstva i da je kao takva prepreka za učešće žena, pod jednakim uslovima kao i muškaraca, u političkom, socijalnom, ekonomskom i kulturnom životu njihovih zemalja i da kao takva otežava porast prosperiteta društva i porodice i otežava pun razvoj potencijala žena u službi njihovih zemalja i čovječanstva,

*zabrinute* da u situaciji siromaštva žene imaju najmanji pristup hrani, zdravstvenim uslugama, obrazovanju, obuci i šansama za zaposlenje, kao i ostalim potrebama,

*ubijedene* da će uspostavljanje novog međunarodnog ekonomskog porekla na bazi jednakosti i pravde u značajnoj meri doprinijeti promovisanju jednakosti između muškaraca i žena,

*naglašavajući* da je iskorjenjivanje apartheid-a, svih oblika rasizma, rasne diskriminacije, kolonijalizma, neokolonijalizma, agresije, strane okupacije i dominacije i miješanja u unutrašnje stvari država od suštinskog značaja za puno uživanje prava muškaraca i žena,

*potvrđujući* da će jačanje međunarodnog mira i bezbjednosti, popuštanje međunarodne zategnutosti, obostrana saradnja između svih država, bez obzira na njihove društvene i privredne sisteme, opšte i kompletno razoružanje, a posebno nuklearno razoružanje pod striktnom i adekvatnom međunarodnom kontrolom, afirmacija principa pravde, jednakosti i obostranih koristi u odnosima između zemalja i ostvarivanje prava naroda pod stranom i kolonijalnom dominacijom i stranom okupacijom na samoopredeljenje i nezavisnost, kao i poštovanje nacionalnog suvereniteta i teritorijalnog integriteta unaprijediti pomake u društvu, kao i razvoj, a da će kao posledica toga doprinijeti postizanju pune jednakosti između muškaraca i žena,

*uvjerene* da pun i kompletan razvoj zemlje, dobrobit svijeta i mir zahtijevaju maksimalno učešće žena pod istim uslovima koji se daju muškarcima na svim područjima djelovanja,

*imajući u vidu* veliki doprinos žena dobrobiti porodice i razvoju društva, koji do sada nije u punoj mjeri priznat, socijalni značaj materinstva i ulogu oba roditelja u porodici, kao i na podizanju djece i svjesne da uloga žena u rađanju djece ne treba da bude osnova za diskriminaciju, već da vaspitanje i podizanje djece zahtjeva podjelu odgovornosti između

muškaraca i žena i društva u cjelini,

*svjesne da promjena u tradicionalnoj ulozi muškaraca, kao i u ulozi žena u društvu i u porodici, jeste potrebna za postizanje potpune jednakosti između muškaraca i žena,*

*odlučne da sprovedu principe iznijete u Deklaraciji o eliminaciji diskriminacije žena i u tom smislu spremne da usvoje mјere koje se traže za odstranjenje ove diskriminacije u svim njenim oblicima i pojavnim oblicima,*

*dogovorile su se o sledećem:*

## Dio I

### Član 1.

U smislu ove Konvencije, izraz „diskriminacija žena” označava svaku razliku, isključivanje ili ograničenje koje se čini na bazi pola, a koje ima efekat ili svrhu nanošenja štete ili poništenja priznanja, uživanja ili ostvarivanja od strane žena, bez obzira na njihov bračni status, a na osnovu jednakosti muškaraca i žena, ljudskih prava i fundamentalnih sloboda na političkom, privrednom, društvenom, kulturnom, građanskom ili bilo kom drugom osnovu.

### Član 2.

Države potpisnice osuđuju diskriminaciju žena u svim njenim oblicima, saglasne su da vode svim mogućim i odgovarajućim sredstvima i to bez odlaganja, politiku eliminacije diskriminacije žena i u tom smislu preuzimaju:

- a) da otjelotvore princip jednakosti muškaraca i žena u svojim nacionalnim ustavima ili drugim odgovarajućim zakonskim propisima ukoliko još nije u njih unijet i da obezbijedi preko zakona i drugih odgovarajućih mera praktično sprovođenje ovog principa,
- b) usvajanje odgovarajućih zakonodavnih i drugih mera, uključujući i sankcije gdje je to potrebno, zabranjujući diskriminaciju žena,
- c) uspostavljanje pravne zaštite prava žena na jednakoj osnovi sa muškarcima da bi se obezbijedila, preko nadležnih nacionalnih sudova i ostalih javnih institucija, efikasna zaštita žena u odnosu na bilo koju radnju diskriminacije,
- d) da se uzdrže od angažovanja u bilo kojoj akciji ili praksi diskriminacije žena i da obezbijede da javni organi i institucije djeluju u skladu sa ovom obavezom, e) preuzimanje svih odgovarajućih mera za eliminaciju diskriminacije žena od strane bilo kog lica ili organizacije ili preuzeća, f) preuzimanje odgovarajućih mera, uključujući zakonodavne, za izmjenu ili za ukidanje postojećih zakona, propisa, običaja i praksi koje predstavljaju diskriminaciju žena, g) ukidanje svih nacionalnih kaznenih odredbi koje predstavljaju diskriminaciju žena.

### Član 3.

Strane učesnice će preuzimati na svim poljima, posebno na političkom, društvenom, privrednom i kulturnom polju, sve odgovarajuće mjeru, uključujući i zakonodavne, da se obezbijedi pun razvoj

1. 1. Usvajanje od strane država potpisnica privremenih posebnih mera čiji je cilj ubrzanje *de facto* jednakosti između muškaraca i žena neće se smatrati diskriminacijom kako je definisana u ovoj Konvenciji, ali neće ni u kom slučaju sobom povući kao posljedicu održavanje nejednakih ili posebnih standarda; ove mere će biti ukinute kada ciljevi jednakosti ili šansi i tretmana budu postignuti.
2. 2. Usvajanje posebnih mera od strane država potpisnica, uključujući i one mjeru koje su sadržane u ovoj Konvenciji, a koje su usmjerene na zaštitu materinstva, neće se smatrati diskriminatorskim.

### Član 5.

Države potpisnice će preuzeti odgovarajuće mjeru: a) za izmjenu socijalnih i kulturnih obrazaca ponašanja muškaraca i žena radi postizanja odstranjivanja predrasuda, kao i običajnih i svih drugih praksi koje su zasnovane na ideji

inferiornosti ili superiornosti bilo polova bilo stereotipnih uloga muškaraca i žena; b) da bi se obezbedilo da obrazovanje poro-dice obuhvata i adekvatno razumevanje materinstva kao društvene funkcije i priznanje zajedničke odgovornosti muškaraca i žena u podizanju i vaspitanju svoje djece, podrazumijeva se da je interes djece od prevashodnog značaja u svim slučajevima.

*Član 6.*

Države potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere, uključujući i zakonodavne, za ukidanje svih oblika trgovine ženama i eksploracije prostitucije žena.

**Dio II**

*Član 7.*

Države potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere za eliminaciju diskriminacije žena u političkom i javnom životu zemlje, a posebno će obezbijediti ženama jednake uslove kao i muškarcima u pogledu prava:

- a) da glasaju na svim izborima i javnim referendumima i da imaju pravo na izbor u sve organe za koje se vrši javni izbor;
- b) da učestvuju u formulisanju vladine politike i u njenom sprovođenju i da imaju javne funkcije i da obavljaju sve funkcije na svim nivoima vlasti;
- c) da učestvuju u nevladinim organizacijama i asocijacijama koje se bave javnim i političkim životom u zemlji.

Države potpisnice će preduzimati sve adekvatne mjere da obezbijede ženama, pod jednakim uslovima kao i muškarcima i bez ikakve diskriminacije, mogućnosti da zastupaju svoje Vlade na međunarodnom planu i da učestvuju u radu međunarodnih organizacija.

#### *Član 9.*

1. Države potpisnice će dati ženama jednaka prava, kao i muškarcima da stiču, mijenjaju ili zadržavaju svoje državljanstvo. One će obezbijediti posebno da brak sa strancem ili promjena državljanstva od strane supruga tokom braka neće automatski promijeniti državljanstvo supruge, niti će dovesti do toga da ona ostane bez države, niti je primorati da uzme državljanstvo muža.
2. Države potpisnice će dati ženama jednaka prava kao i muškarcima u pogledu državljanstva njihove djece.

### **Dio III**

#### *Član 10.*

Države potpisnice će preduzimati adekvatne mjere za eliminaciju diskriminacije žena da bi im se obezbijedila jednaka prava sa muškarcima na polju obrazovanja, a posebno da se obezbijede, na bazi jednakosti muškaraca i žena:

- a) isti uslovi za karijeru i profesionalno usmjeravanje, za pristup studijama i za postizanje diploma u obrazovnim institucijama svih kategorija u seoskim, kao i u gradskim sredinama; ova jednakost će biti obezbijeđena u predškolskom, opštem, stručnom, profesionalnom i višem stručnom obrazovanju, kao i kod svih vrsta stručnog obrazovanja;
- b) pristup istim nastavnim planovima, istim ispitima, istom nastavnom kadru sa kvalifikacijama istih standarda, kao i školskim objektima i opremi istog kvaliteta;
- c) odstranjivanje svih stereotipnih pojmove u pogledu uloga žena i muškaraca na svim nivoima i u svim oblicima obrazovanja uz jačanje paralelnog obrazovanja i drugih vrsta obrazovanja koja će pomoći postizanju ovog cilja, a posebno na osnovu revizije udžbenika i školskih programa i adaptacije metoda nastave;
- d) iste šanse u korišćenju pogodnosti školarina i drugih bespovratnih sredstava koja se daju za učenje;
- e) iste šanse za pristup programima stalnog obrazovanja, uključujući i programe za odrasle i programe za funkcionalno opismenjavanje, posebno one koji su usmjereni za smanjenje, i to što hitnije moguće, svake razlike u obrazovanju koja postoji između muškaraca i žena;
- f) smanjenje stope studentkinja koje napuštaju školovanje i organizovanje programa za djevojke i žene koje su prevremeno napustile školu;
- g) iste šanse za aktivno učešće u sportovima i fizičkom obrazovanju;
- h) pristup konkretnim obrazovnim informacijama i podacima da bi se obezbijedila zdravstvena dobrobit za porodicu, uključujući i podatke i savjete u vezi planiranja

porodice.

1. Države potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mjere za eliminaciju diskriminacije žena na području zapošljavanja da bi se obezbijedila, na osnovu jednakosti muškaraca i žena, ista prava, a posebno:
  - a) pravo na rad kao neotuđivo pravo svih ljudskih bića;
  - b) pravo na iste šanse na zapošljavanje, uključujući i primjenu istih kriterijuma za izbor kada se radi o pitanjima zaposlenja;
  - c) pravo na slobodan izbor profesije i zaposlenja, pravo na unaprijeđenje, sigurnost na poslu i sve koristi i uslove usluga i prava na dobijanje obrazovne obuke i obuke koja se ponavlja u redovnim rokovima;
  - d) pravo na jednaku nadoknadu, uključujući i beneficije, kao i na jednak tretman u pogledu rada jednake vrijednosti, kao i na jednakost tretmana u proceni kvaliteta rada;
  - e) pravo na socijalno osiguranje, posebno u slučajevima penzionisanja, nezaposlenosti, bolesti, invaliditeta i godina starosti, kao i drugih nesposobnosti za rad, kao i pravo na plaćeno odsustvo;

- f) pravo na zaštitu zdravlja i na bezbjednost radnih uslova, uključujući očuvanje funkcije reprodukcije.
- 2. Da bi se spriječila diskriminacija između žena na bazi braka ili materinstva i da bi se obezbijedilo njihovo efikasno pravo na rad, države potpisnice će preduzeti odgovarajuće mјere:
  - a) za sprečavanje, uz prijetnju izricanja sankcija, otpuštanja sa posla na osnovu trudnoće ili porodiljskog bolovanja i diskriminacije u vidu otpuštanja sa posla na osnovu bračnog statusa;
  - b) uvođenje porodiljskog odsustva koje će biti plaćeno ili na osnovu koga će se isplaćivati paralelna socijalna davanja bez gubitka ranijeg zaposlenja, stalnost u radu ili pripadajuća društvena davanja;
  - c) pospešivanje obezbjeđenja potrebnih pratećih socijalnih službi koje treba da omoguće roditeljima da kombinuju porodične obaveze sa odgovornostima na radu i učešćem u javnom životu, posebno kroz promovisanje uspostavljanja i razvoja mreže objekata za dječiju zaštitu;
  - d) obezbjeđivanje posebne zaštite za žene tokom trudnoće i to na onim vrstama poslova za koje je dokazano da za njih mogu biti štetni.
- 3. Zakonske odredbe zaštite koje se odnose na pitanja obuhvaćena u ovom članu, periodično će se analizirati u svetlu naučnih i tehnoloških saznanja i one će se revidirati, povlačiti, ili će im se, po potrebi, rok produžavati.

#### *Član 12.*

- 1. Države potpisnice će preduzeti sve potrebne mјere za eliminaciju diskriminacije žena u oblasti zdravstvene zaštite da bi se obezbijedio, na bazi jednakosti muškaraca i žena, pristup zdravstvenoj zaštiti, uključujući i onoj koja se odnosi na planiranje porodice.
- 2. Izuzetno od odredbi stava 1. ovog člana, države potpisnice će obezbijediti ženama odgovarajuće usluge u vezi sa trudnoćom, održavanjem trudnoće i periodom nakon rađanja uz pružanje besplatnih usluga gdje je to potrebno, kao i uz adekvatnu ishranu tokom trudnoće i dojenja.

Države potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mјere za eliminaciju diskriminacije žena u drugim područjima privrednog i društvenog života radi obezbjeđivanja, na bazi jednakosti muškaraca i žena, istih prava, a posebno:

- a) prava na porodične beneficije;
- b) prava na bankarske zajmove, hipoteke i druge oblike finansijskog kreditiranja;
- c) prava na učešće u rekreativnim aktivnostima, sportovima i svim aspektima kulturnog života.

#### *Član 14.*

- 1. Države potpisnice će uzimati u obzir konkretne probleme sa kojima se suočavaju žene u seoskim područjima i značajne uloge koju žene na selu igraju u ekonomskom preživljavanju njihovih porodica, uključujući i njihov rad u nemonetizovanim sektorima privrede, i preuzeće sve potrebne mere da se obezbijedi primjena odredbi ove Konvencije na žene u seoskim područjima.
- 2. Države potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mјere za eliminaciju diskriminacije žena u seoskim područjima da bi se obezbijedilo, na bazi jednakosti muškaraca i žena, njihovo učešće u razvoju sela, kao i koristi od tog razvoja, a posebno

će obezbijediti ovim ženama pravo:

- a) da učestvuju u izradi i sproveđenju planiranja razvoja na svim nivoima;
- b) da imaju pristup adekvatnim zdravstvenim uslugama, uključujući i podatke, dobijanje savjeta i usluga kod planiranja porodice;
- c) da direktno koriste beneficije iz programa socijalnog osiguranja;
- d) da pribavljaju sve vrste obuke i obrazovanja, formalnog i neformalnog, uključujući i ono obrazovanje koje se odnosi na funkcionalnu pismenost, kao i, između ostalog, beneficije cjelokupne zajednice, kao i na pružanje usluga, a radi povećanja svoje tehničke spremnosti;
- e) da organizuju grupe za pružanje samopomoći i zadruge, radi pridobijanja jednakog pristupa privrednim mogućnostima kroz zapošljavanje ili kroz samostalno zapošljavanje;
- f) da učestvuju u svim aktivnostima zajednice;

- g) da imaju pristup poljoprivrednim kreditima i zajmovima, marketing olakšicama, odgovarajućoj tehnologiji i jednakom tretmanu u zemljišnoj i agrarnoj reformi, kao i u šemama za ponovno naseljavanje zemljišta;
- h) da uživaju adekvatne uslove života, posebno kada se radi o stambenim pitanjima, sanitarnim uslovima, snabdijevanju strujom i vodom, saobraćaju i komunikacijama.

## **Dio IV**

### *Član 15.*

1. Države potpisnice će pružiti ženama jednakost sa muškarcima pred zakonom.
2. Države potpisnice će obezbijediti ženama, u građanskim pitanjima, pravno svojstvo identično onome koje imaju muškarci i iste šanse za ostvarenje tog svojstva. One će posebno obezbijediti ženama pravo da zaključuju ugovore i da rukovode imovinom i tretiraće ih jednakou u svim fazama sudskih postupaka.
3. Države potpisnice su saglasne da se svi ugovori i svi drugi privatni instrumenti bilo koje vrste sa zakonskim dejstvom, a koji su usmereni na ograničenje zakonskog svojstva žena smatraju ništavnim.
4. Države potpisnice će pružiti muškarcima i ženama jednakaka prava u pogledu zakona koji se odnosi na kretanje lica i slobodu izbora njihovog mesta boravka i smještaja.

### *Član 16.*

1. Države potpisnice će preduzimati sve odgovarajuće mjere za eliminaciju diskriminacije žena po svim pitanjima koja se odnose na brak i porodične odnose, a posebno će obezbijediti, na osnovu jednakosti muškaraca i žena:
  - a) isto pravo na stupanje u brak;
  - b) isto pravo na slobodni izbor bračnog druga i na sklapanje braka samo na osnovu njihove slobodne volje i pristanka;
  - c) ista prava i odgovornosti tokom braka i prilikom njegovog raskida;
  - d) ista prava i odgovornost kao roditelja, bez obzira na njihovo bračno stanje, a po pitanjima koja se odnose na njihovu djecu; u svim slučajevima interesi djece će biti od prevashodnog značaja;
  - e) ista prava za slobodno i odgovorno odlučivanje o broju i o redoslijedu rađanja djece, kao i prava na pristup informacijama, obrazovanju i sredstvima koja treba da im omoguće ostvarenje ovih prava;
  - f) ista prava i odgovornosti u pogledu staranja, brige, i usvajanja djece ili sličnih institucija u kojima ovi koncepti postoje u nacionalnom zakonodavstvu; u svim slučajevima interesi djece su od prevashodnog značaja;
  - g) ista lična prava za muža i ženu, uključujući i pravo na izbor porodičnog prezimena, profesije i zanimanja;
  - h) ista prava za oba bračna druga u pogledu svojine, sticanja, upravljanja, vođenja, i raspolažanja imovinom, bilo da je to besplatno ili uz neku vrednu nadoknadu.
2. Veridba i brak djeteta neće imati nikakvo pravno dejstvo i sve pravne radnje, uključujući zakonodavne, donosiće se radi određivanja minimalnog starosnog doba za brak i uz obaveznu registraciju brakova u zvaničnim matičnim knjigama.

## **Dio V**

### *Član 17.*

1. U cilju razmatranja pomaka koji se čine u realizaciji ove Konvencije, biće formiran Komitet za eliminaciju diskriminacije žena (u daljem tekstu: Komitet) koji će se sastojati, u trenutku stupanja na snagu Konvencije od osamnaest, a po ratifikaciji Konvencije ili nakon samog pristupanja Konvenciji od trideset pet država potpis-nica, dvadeset tri eksperta visoko moralnih kvaliteta i kompetentnosti na području koje je pokriveno Konvencijom. Eksperte će birati države potpisnice između svojih državljana i oni će biti na toj dužnosti u ličnom svojstvu, s time da će se voditi računa o jednakoj geografskoj zastupljenosti i o zastupljenosti različitih oblika civilizacije, kao i glavnih pravnih sistema.
2. Članovi Komiteta će se birati tajnim glasanjem sa spiska lica koja budu nominovale države

potpisnice. Svaka država potpisnica može da nominuje jedno lice iz redova svojih građana.

3. Prvi izbor će se obaviti šest meseci nakon stupanja na snagu ove Konvencije. Najmanje tri mjeseca pre datuma utvrđenog za svaki izbor, generalni sekretar Ujedinjenih nacija će uputiti dopis državama potpisnicama u kome će ih pozvati da podnesu svoje nominacije u roku od dva mjeseca. Generalni sekretar će pripremiti spisak po abecednom redu svih tako imenovanih lica sa naznakom država potpisnica koje su ih imenovale i taj će spisak dostaviti državama potpisnicama.

4. Izbori članova Komiteta održavaće se na sastanku država potpisnica koji saziva generalni sekretar Ujedinjenih nacija u sjedištu ove organizacije. Na tom sastanku na kome će dvije trećine država potpisnica činiti kvorum, lica izabrana u Komitet će biti ona predložena lica koja budu dobila najveći broj glasova i absolutnu većinu glasova predstavnika država potpisnica prisutnih na sastanku i koji budu glasali.

5. Članovi Komiteta će se birati na rok od četiri godine. Međutim, mandati devetoro članova koji su izabrani prilikom prvog izbora isteči će na kraju perioda od dve godine; odmah nakon prvog izbora imena ovih devet članova će biti žrijebom predsjedavajućeg Komiteta.

6. Izbor pet dodatnih članova Komiteta održaće se u skladu sa odredbama iz stavova 2, 3. i 4. ovog člana nakon trideset pete ratifikacije ili pristupa. Mandati dva od dodatnih članova izabranih ovom prilikom će isteći na kraju perioda od dve godine, s time da su imena ova dva člana odabrana žrijebom od strane predsedavajućeg Komiteta.

7. Za potpunu slučajno upražnjenih mjesta, država potpisnica čiji je ekspert prestao da obavlja funkciju kao član Komiteta, imenovaće drugog eksperta iz redova svojih državljana, s time da taj izbor mora da odobri Komitet.

8. Članovi Komiteta će, uz odobrenje Generalne skupštine, primati naknadu iz sredstava Ujedinjenih nacija, pod uslovima koje odredi Skupština uzimanjem u obzir značaja odgovornosti ovog Komiteta.

9. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija će obezbijediti potrebno osoblje i uslove za efikasno izvršavanje funkcija Komiteta po osnovu ove Konvencije.

### Član 18.

1. Države potpisnice se obavezuju da dostavljaju generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, a nakon razmatranja od strane Komiteta, izvještaj o zakonodavnim, sudskim, administrativnim ili drugim mjerama koje su usvojile da bi sprovele odredbe ove Konvencije, kao i o pomacima koji su u ovom pogledu učinjeni:
  - a) u roku od jedne godine nakon stupanja na snagu kada se radi o konkretnoj državi potpisnici; i
  - b) poslije toga, najmanje svake četiri godine, a kasnije kad god Komitet to bude zatražio.
2. U izvještajima se mogu navesti faktori i teškoće koje utiču na stepen izvršenja obaveza po osnovu ove Konvencije.

### Član 19.

1. Komitet će usvojiti sopstveni Pravilnik o radu.
  2. Komitet će izabrati svoje funkcionere na mandat od dve godine.
1. Komitet će se redovno sastajati u periodu od najviše dvije sedmice svake

godine radi razmatranja izvještaja podnesenih u skladu sa članom 18. ove Konvencije.

2. Sastanci Komiteta će se uobičajeno održavati u sjedištu Ujedinjenih nacija ili na bilo kom drugom pogodnom mjestu koje Komitet odredi.

*Član 21.*

1. Komitet će preko Savjeta za ekonomski i društvena pitanja podnosi godišnje izjave Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija o svom radu i može davati sugestije i opšte preporuke na osnovu pregleda izvještaja i informacija dobijenih od država potpisnica. Ove sugestije i opšte preporuke će biti uključene u izvještaj Komiteta zajedno sa komentarima država potpisnica, ukoliko takvih komentara bude.

2. Generalni sekretar će prenijeti izjave Komiteta Komisiji za pitanja statusa žena radi njene informisanosti.

### *Član 22.*

Specijalizovane agencije će imati pravo da budu zastupljene prilikom razmatranja sproveđenja onih odredbi ove Konvencije koje potпадaju pod delokrug njihovih aktivnosti. Komitet može da pozove specijalizovane agencije da dostavljaju izveštaje o sproveđenju Konvencije u područjima koja potпадaju pod delokrug njihovih aktivnosti.

### **Deo VI**

#### *Član 23.*

Ništa što je sadržano u ovoj Konvenciji neće uticati ni na koje odredbe koje više vode postizanju jednakosti između muškaraca i žena, a koje mogu biti sadržane:

- a) u zakonodavstvu države potpisnice, ili
- b) u bilo kojoj drugoj međunarodnoj konvenciji, ugovoru ili sporazumu koji je na snazi za tu državu.

#### *Član 24.*

Države potpisnice se obavezuju da usvoje sve potrebne mjere na državnom nivou čiji je cilj postizanje punog ostvarenja prava priznatih u ovoj Konvenciji.

#### *Član 25.*

1. Ova Konvencija će biti otvorena za potpis od strane svih država.
2. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija je određen za depozitara ove Konvencije.
3. Ova Konvencija podleže ratifikaciji. Instrumenti ratifikacije će biti deponovani kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.
4. Ova Konvencija će biti otvorena za pristup svim državama. Pristup će se realizovati deponovanjem instrumenta o pristupu kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

#### *Član 26.*

1. Zahtjev za revidiranje ove Konvencije može da uloži u bilo kom trenutku svaka država potpisnica tako što će uputiti pismeno obavještenje na generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.
2. Generalna skupština Ujedinjenih nacija će odlučivati o koracima, ako budu potrebni, a koji bi bili preduzeti u vezi sa ovim zahtjevom.

#### *Član 27.*

1. Ova Konvencija će stupiti na snagu trideset dana poslije datuma deponovanja kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija dvadesetog instrumenta ratifikacije ili dvadesetog pristupa.
2. Za svaku državu koja ratifikuje ovu Konvenciju ili koja joj pristupa nakon deponovanja dvadesetog instrumenta ratifikacije ili pristupa Konvencija će stupiti na snagu trideset dana od datuma deponovanja njenog sopstvenog instrumenta ratifikacije ili pristupa.

#### *Član 28.*

1. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija će primati i razaslati svim državama tekst rezervi koje budu uložile države u trenutku ratifikacije ili pristupa.
2. Rezerva koja nije kompatibilna sa ciljem i svrhom ove Konvencije neće biti dozvoljena.
3. Rezerve se mogu povući u bilo kom trenutku dostavljanjem obaveštenja u tom smislu koje mora biti adresovano na generalnog sekretara Ujedinjenih nacija koji će potom obavijestiti sve države o tome. Ovo obavještenje stupa na snagu danom

njegovog prijema.

*Član 29.*

1. Svaki spor između dvije ili više država potpisnica u vezi sa tumačenjem primjene ove Konvencije koji ne bude riješen pregovorima, biće podnesen arbitraži na zahtjev jedne od njih. Ukoliko u roku od šest mjeseci od dana upućivanja zahtjeva za arbitražu dvije strane ne budu mogle da se usaglase oko organizovanja arbitraže, tada svaka pojedinačna strana može da dostavi spor Međunarodnom sudu pravde na osnovu zahtjeva koji treba da bude u skladu sa Statutom tog Suda.
2. Svaka država potpisnica može u svakom trenutku nakon potpisivanja ili ratifikacije ove Konvencije ili pristupanja Konvenciji izjaviti da se ne smatra obavezanom na osnovu stava 1. ovog člana. Ostale države potpisnice neće biti obavezane ovim stavom u odnosu na bilo koju državu učesnicu koja je učinila takvu rezervu.

2. Svaka država potpisnica koja je učinila rezervu u skladu sa stavom 2. ovog člana, može u bilo kom trenutku povući tu rezervu dostavljanjem obavještenja generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija.

Ova Konvencija čije su verzije tekstova na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku podjednako autentične biće deponovana kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

*Prevod: OHCHR*